

Κατανόηση Χρονικών Εννοιών

Χρονικές Ακολουθίες με Θεματική Σχολείο

my - book.gr

Πρότυπο Ψηφιακό Εκπαιδευτικό Υλικό

Η συγγραφική ομάδα του my-book.gr

Περιεχόμενα

Θεωρητικό υπόβαθρο	4
1ο Επίπεδο	9
Διαγώνισμα	9
Μάθημα μουσικής	13
Χτυπά το κουδούνι	17
Μάθημα γυμναστικής	21
2ο Επίπεδο	25
Ατύχημα στο προαύλιο	25
Μία κρύα ημέρα στο σχολείο	30
Πάρτι έκπληξης στο σχολείο	35
Κολατσιό στο διάλειμμα	40
3ο Επίπεδο	45
Εκδρομή	45
Διαγώνισμα	49
Μάθημα Εικαστικών	53
Παιχνίδι την ώρα του μαθήματος	57
Παιχνίδια	61
1ο Επίπεδο	61
Μελέτη στη σχολική βιβλιοθήκη	61
Μάθημα θεατρικής αγωγής	66
Πρώτο Μάθημα Αγγλικών	71
Πρώτη ημέρα στο σχολείο	76
Από το σχολείο στο σπίτι	81
2ο Επίπεδο	86
Ατύχημα στο Μάθημα Εικαστικών	86
Απόκριες στο σχολείο	91
Μία ζεστή ημέρα στο σχολείο	96
Η ώρα της αταξίας	101
Η φάρσα	106

Θεωρητικό υπόβαθρο

Περίληψη

Ο σκοπός του προγράμματος παρέμβασης είναι η ανάπτυξη και η ενίσχυση των γνωστικών ικανοτήτων μαθητών προσχολικής και σχολικής ηλικίας. Συγκεκριμένα, το πρόγραμμα παρέμβασης έχει ως στόχο την καλλιέργεια γνωστικών δεξιοτήτων μέσα από την εκπαίδευσή τους σε γνωστικές στρατηγικές. Τα παιδιά με δυσκολίες μάθησης, εκτός από τις άλλες δυσκολίες που παρουσιάζουν, έχουν και ένα ευρύ φάσμα περιορισμένων επιδόσεων στους γνωστικούς μηχανισμούς, αφού παρουσιάζουν αδύναμες στρατηγικές για συνειδητή εγχάραξη στη μνήμη των φθόγγων, λέξεων και προτάσεων, ενώ ταυτόχρονα παρουσιάζουν αδύναμη βραχύχρονη και μακρόχρονη μνήμη στις σειροθετήσεις και στη διαδοχή-αλληλουχία γεγονότων. Η μεθοδολογία του προγράμματος βασίστηκε στην εκπαίδευση των μαθητών αυτών σε μία σειρά οργανωμένων στρατηγικών πρόσληψης, αποθήκευσης και ανάκλησης των πληροφοριών. Η οργάνωση του υλικού έγινε με την αξιοποίηση οπτικών πληροφοριών και τη διασύνδεσή τους με γλωσσικές πληροφορίες.

Λέξεις κλειδιά: χρόνος, σειροθετήσεις, σχολείο, παιχνίδι

Εισαγωγή

Ο χρόνος είναι μία πολύ αφηρημένη έννοια ειδικά για τα παιδιά. Τα παιδιά από τα πρώτα στάδια της ζωής τους, δεν μπορούν να αντιληφθούν την έννοια του χρόνου και της ώρας και, φυσικά, δεν μπορούν να καταλάβουν το ρολόι, αλλά ούτε να διαβάσουν τους δείκτες τους. Η ώρα είναι μία σύμβαση του ανθρώπου, ένας αυθαίρετος, δηλαδή, τρόπος για να την ορίσει. Επειδή, όμως, τα παιδιά δε γνωρίζουν τι είναι η σύμβαση, δεν μπορούν να αντιληφθούν την ώρα και τη χρησιμότητά της. Δεν αντιλαμβάνονται το συμβατικό πλαίσιο που αντιστοιχεί στη μέτρηση της ώρας.

Δεν γνωρίζει πότε είναι το χθες ή το αύριο, γι' αυτό και πολλές φορές μπορεί να ακούσουμε από ένα παιδί να λέει: «Σήμερα είναι αύριο;» ή μετά από λίγο να ρωτήσει ξανά: «Τώρα είναι αύριο;». Ξέρει το πρόγραμμά του, ξέρει τι θα κάνει όταν γυρίσει από το σχολείο ή όταν θα τελειώσει το διάβασμά του, αλλά δεν ξέρει και δεν μπορεί να διατυπώσει και να βάλει στη σειρά το πρόγραμμά του. Καταλαβαίνει, επίσης, ότι η ώρα μπορεί να έχει πολλές έννοιες (π.χ. είναι ώρα για φαγητό, για παιχνίδι, για ύπνο) χωρίς αυτό να σημαίνει ότι μπορεί να αντιληφθεί και να διαβάσει την ώρα (Θεοδοσιάδου, 2001).

Σε ηλικία 2 χρονών θυμάται γεγονότα που έχουν συμβεί έως και 1 μήνα πριν. Ζει στο παρόν και χρησιμοποιεί λέξεις για να το κάνει όσο πιο έντονο μπορεί. Έχει αντιληφθεί το πρόγραμμα, που ακολουθείται στο σπίτι ή τον παιδικό σταθμό και γνωρίζει τι ακολουθεί μετά την καθαριότητα, το γεύμα, το παιχνίδι. Καταλαβαίνει και αντιδρά σε φράσεις όπως: «περίμενε», «σε λίγο», «θα παίξουμε με την πλαστελίνη, μόλις τελειώσουμε το πρωινό».

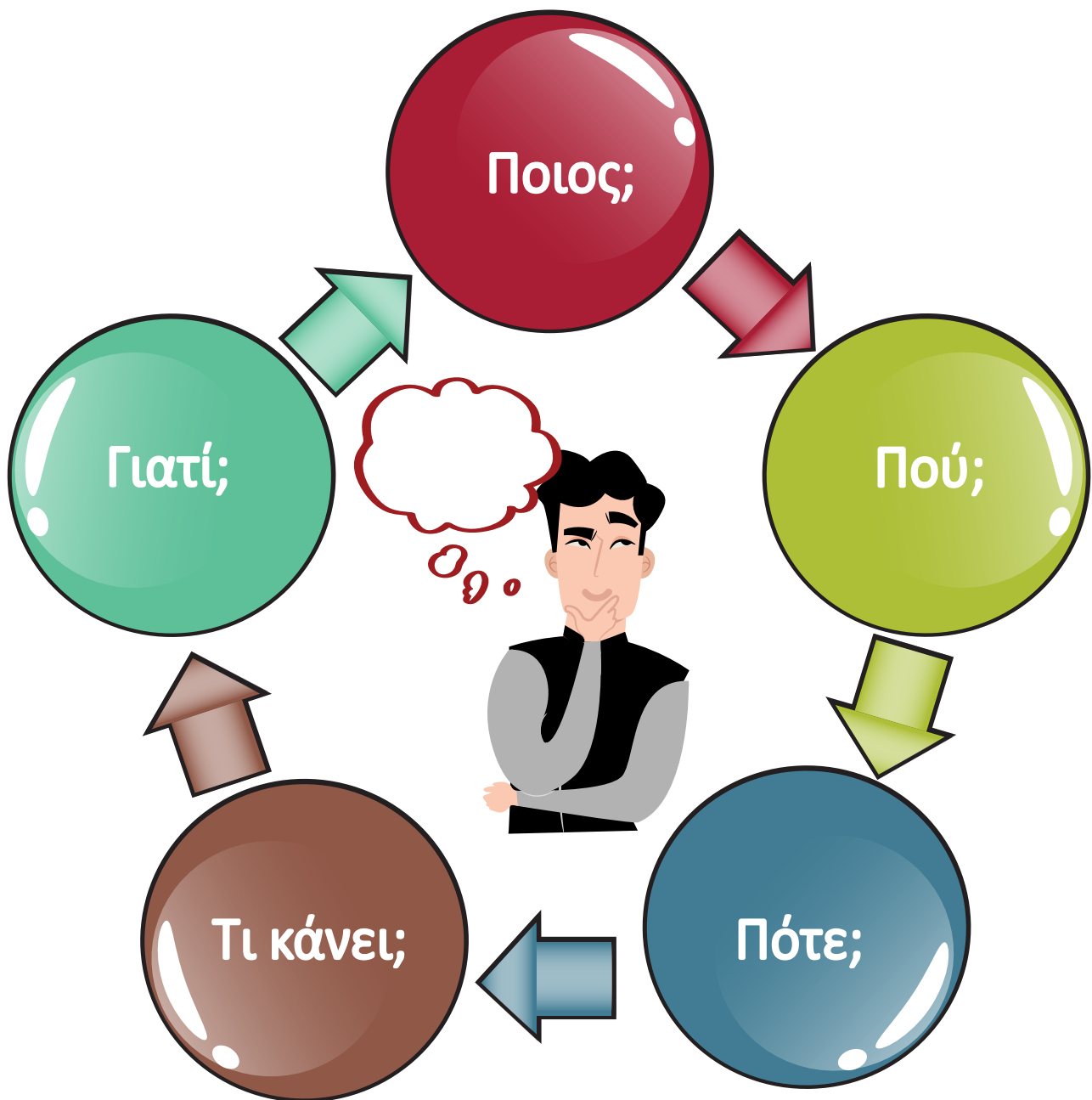
Σε ηλικία 2 ½ - 3 χρονών έχει μάθει και χρησιμοποιεί περίπου είκοσι λέξεις, που έχουν να κάνουν με τον χρόνο. Κατανοεί αδρά χρονικές έννοιες όπως: «σήμερα», «αύριο», «χθες το βράδυ», «μετά», όπως για παράδειγμα: «Φάω μετά παίξω»

Προφορική έκφραση

Δες προσεχτικά τις εικόνες και σκέψου:

- ◆ Τι δείχνουν οι εικόνες που μόλις είδες;
- ◆ Μπορείς να περιγράψεις με όσο το δυνατόν περισσότερα λόγια τι απεικονίζει η κάθε εικόνα;

Επισήμανση: Κοίταξε προσεχτικά το ταμπλό και απάντησε σωστά σε καθεμία από τις ερωτήσεις που υπάρχουν.

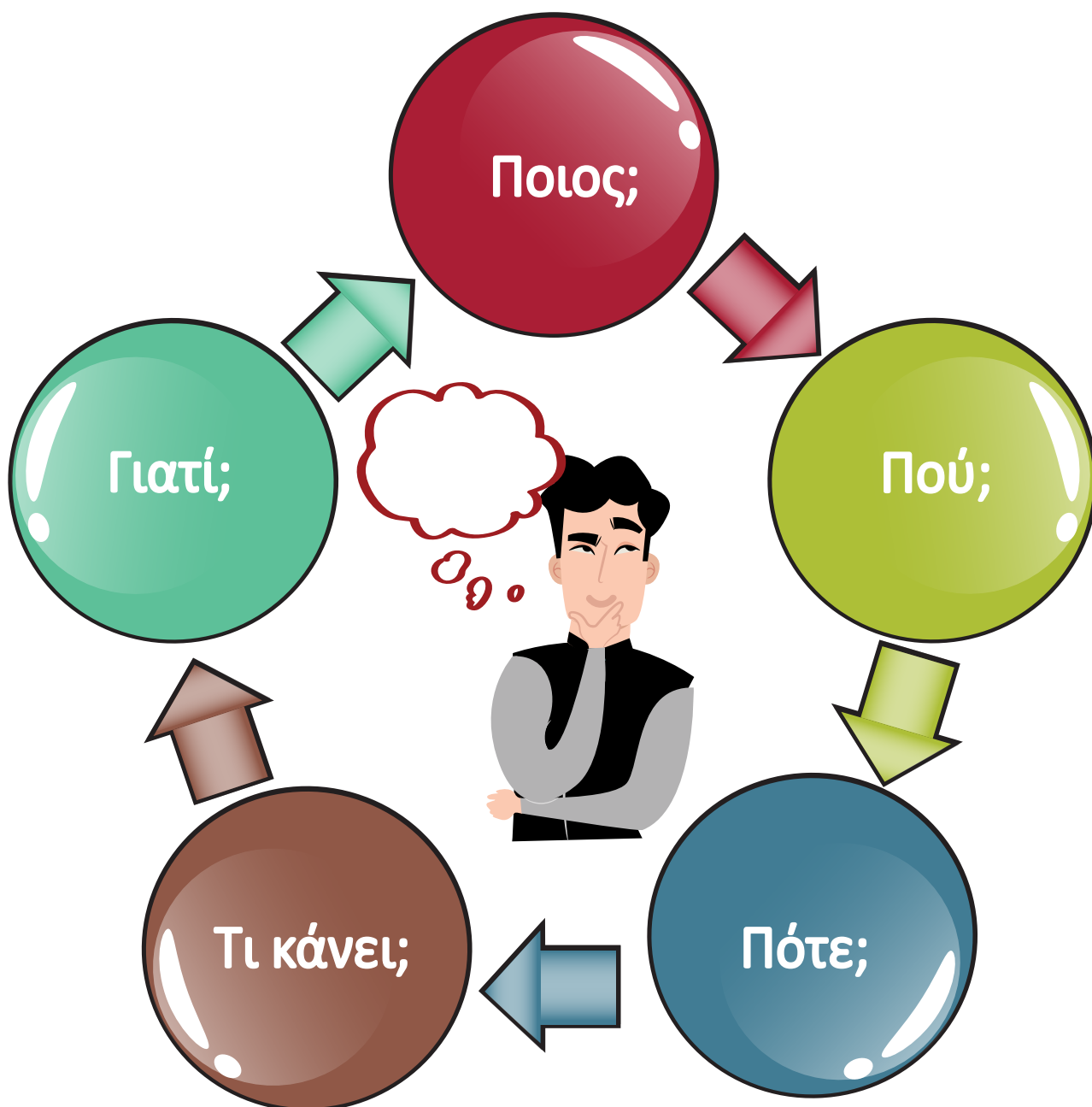

Προφορική έκφραση

Δες προσεκτικά τις εικόνες και σκέψου:

- ◆ Τι δείχνουν οι εικόνες που μόλις είδες;
- ◆ Μπορείς να περιγράψεις με όσο το δυνατόν περισσότερα λόγια τι απεικονίζει η κάθε εικόνα;

Επισημάνση: Κοίταξε προσεκτικά το ταμπλό και απάντησε σωστά σε καθεμία από τις ερωτήσεις που υπάρχουν.

3ο Επίπεδο

Εκδρομή

Οδηγίες προς ενήλικο: Διαβάζουμε στο παιδί την ιστορία που βρίσκεται στον παρακάτω πίνακα. Στη συνέχεια, αφού ολοκληρώσουμε την ανάγνωση και αφού έχουμε κόψει τις εικόνες, τις δίνουμε στο παιδί και του αφήνουμε λίγο χρόνο ώστε να τις κοιτάξει καλά. Έπειτα, ζητάμε να τις τοποθετήσει στη σωστή χρονολογική σειρά με βάση την ιστορία που άκουσε.

Τα παιδιά, στην πρωινή προσευχή, ζητούσαν από τους δασκάλους να πάνε εκδρομή. Ήταν μία πολύ όμορφη ανοιξιιάτικη ημέρα και όλα τα παιδιά ήθελαν να παίξουν στην εξοχή. Έτσι και έγινε. Λίγο πιο πέρα από το σχολείο υπήρχε ένα πανέμορφο πάρκο με λουλούδια, παιχνίδια και μία υπέροχη λιμνούλα με πάπιες. Οι δάσκαλοι ζήτησαν από τα παιδιά να πιαστούν σε δυάδες και ο ένας πίσω από τον άλλον ξεκίνησαν για την εκδρομή τους. Μόλις έφτασαν εκεί, τα παιδιά ξεχύθηκαν στην εξοχή και το παιχνίδι άρχισε. Όταν η ώρα πέρασε, τα παιδιά ξαναφτιάχτηκαν σε δυάδες και πήραν τον δρόμο της επιστροφής. Τέλος, μπήκαν στο σχολικό για να επιστρέψουν στο σπίτι τους.

Μάθημα Εικαστικών

Οδηγίες προς ενήλικο: Διαβάζουμε στο παιδί την ιστορία που βρίσκεται στον παρακάτω πίνακα. Στη συνέχεια, αφού ολοκληρώσουμε την ανάγνωση και αφού έχουμε κόψει τις εικόνες, τις δίνουμε στο παιδί και του αφήνουμε λίγο χρόνο ώστε να τις κοιτάξει καλά. Έπειτα, ζητάμε να τις τοποθετήσει στη σωστή χρονολογική σειρά με βάση την ιστορία που άκουσε.

Η δασκάλα των εικαστικών ζήτησε από τα παιδιά να ζωγραφίσουν κάτι που τα κάνει να νιώθουν όμορφα. Έτσι, τα παιδιά πήραν πινέλα και καμβά και ξεκίνησαν τη ζωγραφική. Μόλις τελείωσαν τη ζωγραφική, σηκώνονταν, ξεχωριστά κάθε παιδί, στο κέντρο της αίθουσας και παρουσίαζαν την εικόνα που ζωγράρισαν. Μόλις όλα τα παιδιά παρουσίασαν αυτό τις ζωγραφιές τους, έβαλαν τους πίνακες στους τοίχους της αίθουσας για να τη διακοσμήσουν.

Μάθημα θεατρικής αγωγής

Οδηγίες προς ενήλικο: Μπορούμε να κόψουμε τις κάρτες της ιστορίας και να χρησιμοποιήσουμε τις κάρτες (που έχουμε επίσης κόψει) προηγούμενης ιστορίας.

- Χωριζόμαστε σε δύο ομάδες (μία το παιδί και μία εμείς), ανακατεύουμε τις κάρτες των ιστοριών και τις τοποθετούμε μπροστά μας.
- Κάθε παίχτης τραβάει από μία κάρτα τη φορά. Όποιος φτιάξει πρώτος την ιστορία (δηλ. συμπληρώσει τον κατάλληλο αριθμό καρτών για να δημιουργηθεί η ιστορία) κερδίζει.
- Στη συνέχεια, κάθε παίχτης διηγείται την ιστορία του.

Κατανόηση Χρονικών Εννοιών

Χρονικές Ακολουθίες με Θεματική Σπίτι

my - book.gr

Πρότυπο Ψηφιακό Εκπαιδευτικό Υλικό

Η συγγραφική ομάδα του my-book.gr

Περιεχόμενα

Θεωρητικό υπόβαθρο	4
1ο Επίπεδο	9
Τουαλέτα	9
Παιχνίδι στο δωμάτιο	13
Παιχνίδι στον κήπο	17
Σκανταλιά	21
Βροχή	25
2ο Επίπεδο	29
Γεύμα	29
Στολισμός δέντρου	34
Πρωινό ξύπνημα	39
Προβολή ταινίας	44
Γενέθλια στο σπίτι	49
3ο Επίπεδο	54
Μπάνιο	54
Παραμύθι	58
Μεσημεριανό	62
Κηπουρική	66
Παιχνίδια	70
1ο Επίπεδο	70
Μελέτη	70
Απρόσεκτο γεύμα	75
Το φαγητό κάηκε	80
Στρώσιμο κρεβατιού	85
Το φτιάξιμο των κουλουριών	90
2ο Επίπεδο	95
Η μπουγάδα	95
Τα πασχαλινά αυγά	100
Το κολατσιό εξαφανίστηκε	105
Ένα πολύ κρύο μπάνιο	110

Θεωρητικό υπόβαθρο

Περίληψη

Ο σκοπός του προγράμματος παρέμβασης είναι η ανάπτυξη και η ενίσχυση των γνωστικών ικανοτήτων μαθητών προσχολικής και σχολικής ηλικίας. Συγκεκριμένα, το πρόγραμμα παρέμβασης έχει ως στόχο την καλλιέργεια γνωστικών δεξιοτήτων μέσα από την εκπαίδευσή τους σε γνωστικές στρατηγικές. Τα παιδιά με δυσκολίες μάθησης, εκτός από τις άλλες δυσκολίες που παρουσιάζουν, έχουν και ένα ευρύ φάσμα περιορισμένων επιδόσεων στους γνωστικούς μηχανισμούς, αφού παρουσιάζουν αδύναμες στρατηγικές για συνειδητή εγχάραξη στη μνήμη των φθόγγων, λέξεων και προτάσεων, ενώ ταυτόχρονα παρουσιάζουν αδύναμη βραχύχρονη και μακρόχρονη μνήμη στις σειροθετήσεις και στη διαδοχή-αλληλουχία γεγονότων. Η μεθοδολογία του προγράμματος βασίστηκε στην εκπαίδευση των μαθητών αυτών σε μία σειρά οργανωμένων στρατηγικών πρόσληψης, αποθήκευσης και ανάκλησης των πληροφοριών. Η οργάνωση του υλικού έγινε με την αξιοποίηση οπτικών πληροφοριών και τη διασύνδεσή τους με γλωσσικές πληροφορίες.

Εισαγωγή

Ο χρόνος είναι μία πολύ αφηρημένη έννοια και ειδικά για τα παιδιά. Τα παιδιά από τα πρώτα στάδια της ζωής τους, δεν μπορούν να αντιληφθούν την έννοια του χρόνου και της ώρας και, φυσικά, δεν μπορούν να καταλάβουν το ρολόι, αλλά ούτε να διαβάσουν τους δείκτες τους. Η ώρα είναι μία σύμβαση του ανθρώπου, ένας αυθαίρετος, δηλαδή, τρόπος για να την ορίσει. Επειδή, όμως, τα παιδιά δεν γνωρίζουν τι είναι η σύμβαση, δεν μπορούν και να αντιληφθούν την ώρα και τη χρησιμότητά της. Δεν αντιλαμβάνονται το συμβατικό πλαίσιο που αντιστοιχεί στη μέτρηση της ώρας.

Δεν γνωρίζει πότε είναι το χθες ή το αύριο, γι' αυτό και πολλές φορές μπορεί να ακούσουμε από ένα παιδί να λέει: «Σήμερα είναι αύριο;» ή μετά από λίγο να ρωτήσουν ξανά: «Τώρα είναι αύριο;». Ξέρει το πρόγραμμά του, ξέρει τι θα κάνει όταν γυρίσει από το σχολείο ή όταν θα τελειώσει το διάβασμά του, αλλά δεν ξέρει και δεν μπορεί να διατυπώσει και να βάλει στη σειρά το πρόγραμμά του. Καταλαβαίνει, επίσης, ότι η ώρα μπορεί να έχει πολλές έννοιες (π.χ. είναι ώρα για φαγητό, για παιχνίδι, για ύπνο) χωρίς αυτό να σημαίνει ότι μπορεί να αντιληφθεί και να διαβάσει την ώρα.

Σε ηλικία 2 χρονών θυμάται γεγονότα που έχουν συμβεί έως και 1 μήνα πριν. Ζει στο παρόν και χρησιμοποιεί λέξεις για να το κάνει όσο πιο έντονο μπορεί. Έχει αντιληφθεί το πρόγραμμα, που ακολουθείται στο σπίτι ή τον παιδικό σταθμό και γνωρίζει τι ακολουθεί μετά την καθαριότητα, το γεύμα, το παιχνίδι. Καταλαβαίνει και αντιδρά σε φράσεις όπως: «περίμενε», «σε λίγο», «θα παίξουμε με την πλαστελίνη μόλις τελειώσουμε το πρωινό».

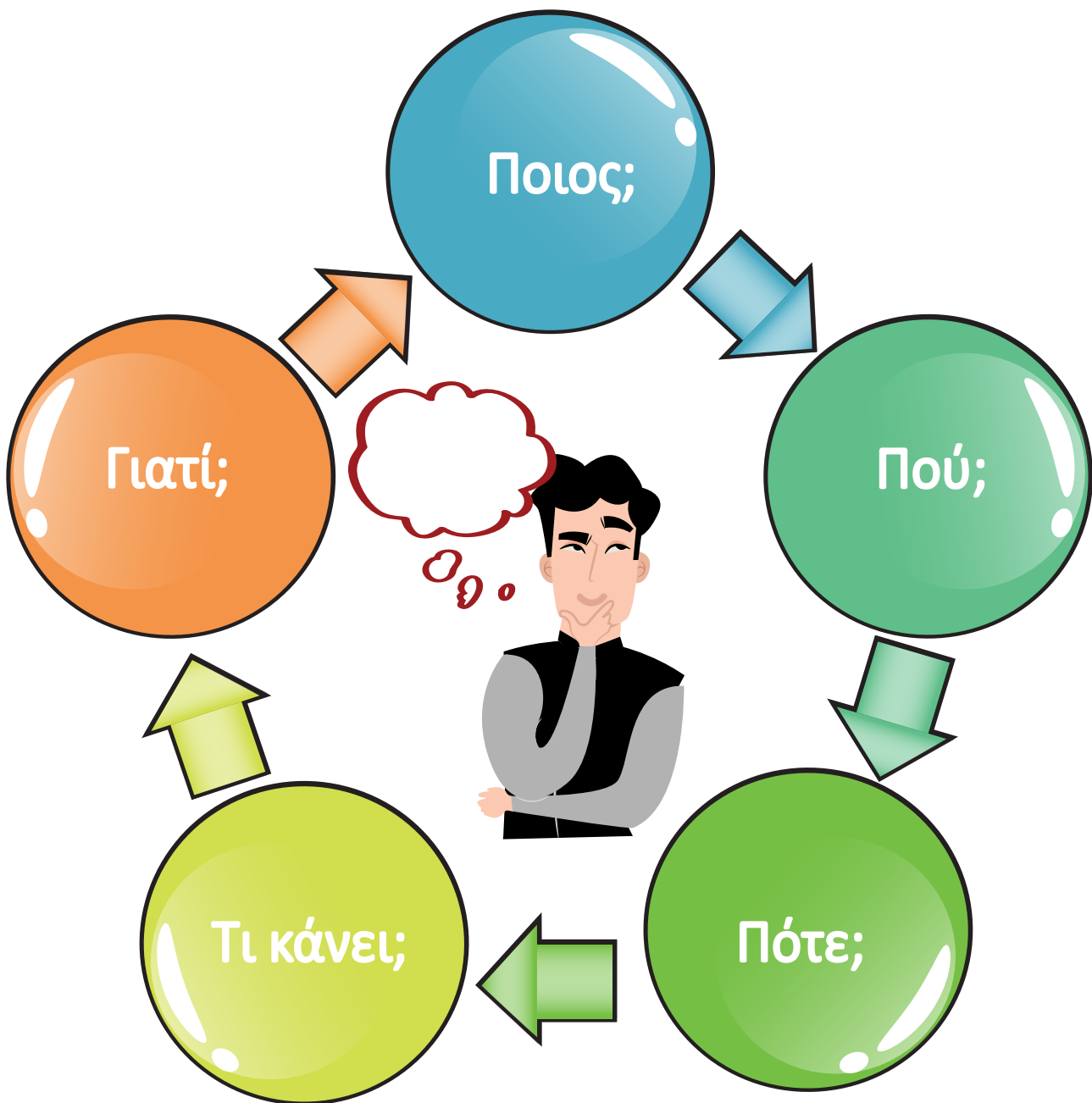
Σε ηλικία 2 ½ - 3 χρονών έχει μάθει και χρησιμοποιεί περίπου είκοσι λέξεις, που έχουν να κάνουν με τον χρόνο. Κατανοεί αδρά χρονικές έννοιες όπως: «σήμερα», «αύριο», «χθες το βράδυ», «μετά», όπως για παράδειγμα: «Φάω μετά παίξω»

Προφορική έκφραση

Δες προσεκτικά τις εικόνες και σκέψου:

- ◆ Τι δείχνουν οι εικόνες που μόλις είδες;
- ◆ Μπορείς να περιγράψεις με όσο το δυνατόν περισσότερα λόγια τι απεικονίζει η κάθε εικόνα;

Επισημανση: Κοίταξε προσεκτικά το ταμπλό και απάντησε σωστά σε καθεμία από τις ερωτήσεις που υπάρχουν.

Παιχνίδι στον κήπο

Οδηγίες προς ενήλικο: Κόβουμε τις παρακάτω κάρτες με το ψαλίδι μας. Παρουσιάζουμε την πρώτη κάρτα της ιστορίας μας στο παιδί. Του ζητάμε να μας εξηγήσει τι δείχνει η κάρτα που του παρουσιάσαμε και, στη συνέχεια, να σκεφτεί τι μπορεί να δείχνουν οι επόμενες κάρτες. Έπειτα, παρουσιάζουμε τις επόμενες κάρτες και συζητάμε όσα βλέπει σε κάθε κάρτα.

Επισημάνση: Βάλε τις εικόνες στη σωστή σειρά.

Αναδιήγηση

Οδηγίες προς εκπαιδευτικό: Διηγούμαστε στο παιδί την παρακάτω ιστορία και, στη συνέχεια, ζητάμε από το παιδί να τη διηγηθεί ξανά.

Η Ζωή ετοιμάζεται να βγει έξω, για να συναντήσει τη φίλη της. Ωστόσο, κοιτάζοντας έξω από το παράθυρο, συνειδητοποιεί πως η βροχή έχει δυναμώσει. Έτσι, λοιπόν, φοράει το αδιάβροχο μπουφάν της και τις μπότες της, παίρνει την ομπρέλα της και βγαίνει για να συναντήσει τη φίλη της.

Επισήμανση: Μπορείς να σκεφτείς και να δώσεις ένα διαφορετικό τέλος στην ιστορία που μόλις άκουσες;

Στολισμός δέντρου

Οδηγίες προς ενήλικο: Κόβουμε τις παρακάτω κάρτες με το ψαλίδι μας. Παρουσιάζουμε την πρώτη κάρτα της ιστορίας μας στο παιδί. Του ζητάμε να μας εξηγήσει τι δείχνει η κάρτα που του παρουσιάσαμε και, στη συνέχεια, να σκεφτεί τι μπορεί να δείχνουν οι επόμενες κάρτες. Έπειτα, παρουσιάζουμε τις επόμενες κάρτες και συζητάμε όσα βλέπει σε κάθε κάρτα.

Αναδιήγηση

Οδηγίες προς εκπαιδευτικό: Διηγούμαστε στο παιδί την παρακάτω ιστορία και, στη συνέχεια, ζητάμε από το παιδί να τη διηγηθεί ξανά.

Η Μυρτώ σήμερα έχει γενέθλια. Έτσι, λοιπόν, κάλεσε όλους τους φίλους της σπίτι και έκανε ένα μικρό πάρτι. Η τούρτα βρισκόταν στο κέντρο του τραπεζιού. Η μητέρα τοποθέτησε τα 10 κεράκια επάνω στην τούρτα, όσα ακριβώς και τα χρόνια που συμπλήρωνε η Μυρτώ. Η Μυρτώ έσβησε τα κεράκια και με τη βοήθεια της μαμάς της έκοψε την τούρτα και τοποθέτησε τα κομμάτια στα πιάτα των παιδιών.

Επισημάνση: Μπορείς να σκεφτείς και να δώσεις ένα διαφορετικό τέλος στην ιστορία που μόλις άκουσες;

Οδηγίες προς ενήλικο: Κόβουμε τις κάρτες τις ιστορίας και τις τοποθετούμε, αλλά παραλείπουμε μία κάρτα, π.χ. την τρίτη κάρτα της ιστορίας (με τη σειρά που τη βλέπουμε).

- ◆ Στη συνέχεια, ζητάμε από το παιδί να κοιτάξει τις κάρτες και να μας εξηγήσει τι πιστεύει ότι λείπει για να ολοκληρωθεί η ιστορία.
- ◆ Αφού μας περιγράψει τι λείπει, συμπληρώνουμε την ιστορία με την τρίτη κάρτα και ζητάμε να διηγηθεί ολόκληρη την ιστορία.

